

УДК 346.61 (477)

Е. М. Феделеш

аспірант кафедри господарського права
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ЗАСТОСУВАННЯ ТАРИФНИХ МЕТОДІВ З МЕТОЮ ЗАХИСТУ НАЦІОНАЛЬНОГО ТОВАРОВИРОБНИКА

Статтю присвячено дослідженню механізму та мети застосування тарифних методів із метою захисту національного товаровиробника. Аналізуються положення національного законодавства, присвячені засобам захисту торгівлі, закріплених як особливі види мита. Увага приділяється особливостям порядку застосування спеціального, антидемпінгового і компенсаційного мита. Звертається увага на недопустимість ототожнення засобів захисту торгівлі та заходів проти недобросовісної конкуренції.

Ключові слова: захист національного товаровиробника, засоби захисту торгівлі, особливі види мита, антидемпінгове мито, компенсаційне мито, спеціальне мито.

Постановка проблеми. Причинами посиленої уваги до державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності є світові торговельні процеси глобалізації та широкомасштабна економічна інтеграція України у Європейський Союз. Пріоритетом держави є захист національного товаровиробника, забезпечення стабільності та стимулювання розвитку. Як наслідок, принципи і механізми захисту національного товаровиробника закріплюються у національних нормативно-правових актах, що регулюють сферу зовнішньоекономічної діяльності.

У зв'язку з масштабною тарифною лібералізацією, викликаною економічною інтеграцією України, питання захисту національного товаровиробника актуалізується і стає предметом дискусій. Вбачається, що найефективнішим засобом захисту національного товаровиробника є застосування інструментів тарифного регулювання, що є економічними методами захисту та належать до сфери господарського права.

Аналіз останніх досліджень. Питання застосування тарифних методів із метою захисту національного товаровиробника не отримало належної уваги з боку наукового співтовариства. Воно розглядалося переважно на рівні підручників, навчальних посібників, оглядів національного законодавства та угод СОТ, однак не було предметом спеціального наукового

дослідження. Певною мірою питання мети і механізму застосування особливих видів мита розглядали С.Г. Осика, В.В. Поєдинок, І.С. Фомін, І.С. Капуш, Л.М. Письмаченко, Л.М. Шаталовата інші.

Метою статті є дослідження захисної функції тарифних методів і встановлення реального обсягу регулюючого впливу останніх у сфері захисту національного товаровиробника.

Виклад основного матеріалу. Одним з основних принципів господарювання, визначених у статті 6 Господарського кодексу України від 16 січня 2003 р. (надалі – ГКУ) [1], є захист національного товаровиробника. Водночас Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991 р. (надалі – ЗУ «Про ЗЕД») [2] такого принципу не містить. Серед принципів, визначених у статті 2 цього Закону, слід виокремити принципи, спрямовані на захист суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності у цілому, а саме:

– принцип юридичної рівності і недискримінації, який полягає у рівності перед законом усіх суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності незалежно від форм власності, забороні дискримінаційних або обмежувальних дій держави щодо національних та іноземних суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності;

– принцип захисту інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, який полягає у тому, що Україна як держава забезпечує рівний захист інтересів як на-

ціональних, так і іноземних суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності на її території згідно з законами України та здійснює рівний захист усіх суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності України за межами України згідно з нормами міжнародного права.

Отже, можна зробити висновок, що законодавець навмисно не зазначив принцип захисту національного товаровиробника, адже цей принцип може сприйматись як дискримінаційний стосовно іноземних суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Водночас у статті 2 ЗУ «Про ЗЕД» зазначений принцип еквівалентності обміну, неприпустимості демпінгу під час ввезення і вивезення товарів, зміст якого не тлумачиться законодавцем. На нашу думку, доречним є доповнення цього принципу положенням про захист національного товаровиробника від демпінгу, субсидованого і зростаючого імпорту. Закріплення відповідного формулювання відображало б захисну функцію держави у сфері зовнішньоекономічної діяльності, реалізовану відповідно до економічної політики держави.

Досліджуючи тарифні методи захисту національного товаровиробника, слід зазначити, що у цьому контексті доречним є використання міжнародного терміна «засоби захисту торгівлі». На міжнародному рівні відносини у сфері захисту торгівлі регулюються угодами Світової організації торгівлі (надалі – СОТ), а саме: Угодою про застосування статті VI ГАТТ (Угода про засади протидії демпінгу) [3], Угодою про субсидії та компенсаційні заходи [4] та Угодою про захисні заходи [5]. На національному рівні відносини з приводу застосування заходів захисту торгівлі врегульовані Законами України «Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту» [6] і «Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту»¹ [7] від 22 грудня 1998 р., а також «Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну» від 22 грудня 1998 р. [8]. Доцільно зауважити, що Україна розробила і при-

йняла ці Закони задовго до набуття повноправного членства в СОТ у 2008 році. Зазначений нормативно-правовий масив спрямований на врегулювання порядку застосування особливих видів мита, які є національним аналогом засобів захисту торгівлі і закріплені у ст. 275 Митного кодексу України [9].

Перш ніж розпочати безпосередній розгляд і аналіз вказаних нормативно-правових актів, варто виокремити спільну рису механізму застосування особливих видів мита. Особливі види мита встановлюються на підставі рішень Міжвідомчої комісії з міжнародної торгівлі (надалі – Комісія) про застосування спеціальних, антидемпінгових і компенсаційних заходів, прийнятих відповідно до умов та у порядку, встановлених законодавством.

Розпочнемо з дослідження специфіки *спеціального мита*. Профільним законом, що регулює порядок застосування спеціального мита, є Закон України «Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну» (надалі – ЗУ «Про спеціальні заходи»). Спеціальне мито встановлюється:

1) як засіб захисту національного товаровиробника у разі, якщо товари ввозяться на митну територію України в обсягах та/або за таких умов, що їх ввезення заподіює або створює загрозу заподіяння значної шкоди національному товаровиробнику;

2) як заходи у відповідь на дискримінаційні та/або недружні дії інших держав, митних союзів та економічних угруповань, які обмежують реалізацію законних прав та інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності України.

Відповідно до ч. 1 ст. 5 ЗУ «Про спеціальні заходи» у разі, якщо тенденція зростання обсягів імпорту в Україну може викликати необхідність застосування передбачених цим Законом заходів, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну податкову і митну політику, відповідний орган виконавчої влади в Україні інформують про це Міністерство економічного розвитку і торгівлі України (надалі – Міністерство). Інформація, подана Міністерству або зібрана Міністерством за власною ініціативою, є підставою для створення

¹ Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту : Закон України № 331-XIV від 22.12.1998 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 12–13. – Ст. 80.

комісії, яка провадить спеціальне розслідування.

Питанням порушення і проведення спеціального розслідування присвячений розділ II ЗУ «Про спеціальні заходи». Відзначимо найбільш важливі аспекти такого розслідування.

Застосування спеціальних мит неможливе без відповідного спеціального розслідування, яке триває від одного до трьох років. Під час проведення розслідування комісією встановлюються факти заподіяння шкоди чи виникнення загрози заподіяння значної шкоди; причинно-наслідковий зв'язок між імпортом товару і заподіянням чи можливістю заподіяння значної шкоди національному товаровиробнику подібного або безпосередньо конкуруючого товару, відповідності застосування спеціальних заходів національним інтересам. За наявності таких обставин, як порушення спеціального розслідування і публікація у газеті про таке розслідування, у зацікавлених сторін була можливість подати коментарі та зауваження, а Міністерство володіє достатніми даними про необхідність застосування попередніх спеціальних заходів, Комісія приймає відповідне рішення, відповідно до якого з товарів, що є предметом розслідування, справляється спеціальне мито.

Відповідно до ч. 1 ст. 16 ЗУ «Про спеціальні заходи» комісія уповноважена приймати рішення про застосування спеціальних заходів у формі запровадження режиму квотування імпорту в Україну, що є об'єктом спеціального розслідування, з визначенням обсягів квот та порядку їх розподілу або установаження спеціального мита щодо імпорту в Україну, який є об'єктом спеціального розслідування.

Отже, спеціальне мито є особливим видом мита, що застосовується до товарів, які імпортуються в обсягах, що спричинили шкоду національному товаровиробнику або вірогідно спричинять таку шкоду. Спеціальне мито використовується або як попередній спеціальний захід на час проведення розслідування, або як повноцінний спеціальний захід щодо товару, який є/був об'єктом спеціального розслідування. За своєю суттю спеціальне мито є додатковим економічним важелем впливу на

імпортера, що стримує експансію останнього на внутрішній ринок України і дає змогу національному товаровиробнику відстояти власні позиції на ринку товарів.

Наступним особливим видом мита, визначеним у Митному кодексі України, є *антидемпінгове мито*, механізм застосування якого закріплений у Законі України «Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту» (надалі – Антидемпінговий закон). Підставами застосування антидемпінгового мита є ввезення на митну територію України товарів, які є об'єктом демпінгу, що заподіює шкоду або створює загрозу заподіяння шкоди національному товаровиробнику, вивезення за межі митної території України товарів за ціною, істотно нижчою за ціни інших експортерів подібних або безпосередньо конкуруючих товарів на момент цього вивезення, якщо таке вивезення заподіює шкоду.

Відповідно до положень Антидемпінгового закону застосуванню антидемпінгового мита передують антидемпінгова процедура, що включає антидемпінгове розслідування і застосування попередніх або остаточних антидемпінгових заходів. Відповідно до ч. 1 ст. 12 Антидемпінгового закону розслідування з метою встановлення наявності та впливу демпінгу, про який стверджується, що він має місце, а також величини демпінгової маржі, розпочинається Міністерством із порушення антидемпінгової процедури за скаргою, поданою національним товаровиробником або від його імені. На відміну від механізму застосування спеціального мита, суб'єктами, що ініціюють антидемпінгову процедуру, є виключно національні товаровиробники або їх представники.

Міністерство передає скаргу до комісії, яка ознайомлює з нею усіх членів комісії та розпочинає антидемпінгове розслідування, що фактично є першим етапом антидемпінгової процедури і полягає у встановленні фактів демпінгу та шкоди. Встановлення фактів демпінгу та шкоди полягає у розрахунку і визначенні нормальної вартості (ст. 7 Антидемпінгового закону), розрахунку і визначенні експортної ціни (ст. 8 Антидемпінгового закону), порівнянні встановленої і визначеної дем-

пінгової маржі (ст. 9 Антидемпінгового закону), розрахунку і визначенні шкоди (ст. 10 Антидемпінгового закону), а також встановленні національного товаровиробника (ст. 11 Антидемпінгового закону). Під час антидемпінгової процедури можуть встановлюватися попередні та остаточні антидемпінгові заходи.

Правове регулювання антидемпінгової процедури потребує уточнень і внесення змін, зокрема щодо встановлення переліку антидемпінгових заходів. Наприклад, Антидемпінговий закон чітко розрізняє такі поняття, як антидемпінгові заходи, які є «попередніми або остаточними заходи, що застосовуються відповідно до цього Закону під час або за результатами антидемпінгового розслідування», і безпосередньо антидемпінгове мито, що є «особливим видом мита, що справляється у разі ввезення на митну територію країни імпорту товару, який є об'єктом застосування антидемпінгових заходів». Слід зауважити, що саме ця відсутність інших, чітко окреслених, антидемпінгових заходів, закріплених у Антидемпінговому законі, дає підстави для дискусій про належність антидемпінгового та за аналогією інших особливих видів мита до засобів тарифного регулювання.

Антидемпінгова процедура може завершуватися прийняттям рішення про застосування остаточного антидемпінгового мита, яке справляється у відповідному розмірі й у кожному випадку окремо на недискримінаційній основі незалежно від країни експорту, якщо у рішенні комісії визначається, що імпорт відповідного товару є об'єктом застосування остаточних антидемпінгових заходів, за винятком імпорту, щодо якого відповідно до цього Закону експортером було взято відповідні зобов'язання. Принцип недискримінації та справедливості, відображений у положенні ст. 17 Антидемпінгового закону, де зазначено, що у випадку, якщо застосовувалося попереднє антидемпінгове мито, а ставка остаточного антидемпінгового мита є вищою, то суб'єкт господарювання таку різницю не сплачує, а якщо ставка остаточного мита нижча ніж попереднього, то різниця повертається суб'єкту господарювання.

Таким чином, антидемпінгове мито є особливим видом мита, що застосовується до товарів, які визначені об'єктом демпінгу, тобто заподіюють шкоду національному товаровиробнику, бо перевищують допустиму різницю у вартості подібних товарів, або до товарів, що вивозяться за межі митної території України за ціною, істотно нижчою за ціни інших експортерів подібних або безпосередньо конкуруючих товарів на момент цього вивезення, якщо таке вивезення заподіює шкоду. Антидемпінгове мито застосовується як попередній антидемпінговий захід або як остаточний антидемпінговий захід щодо товару, який є об'єктом антидемпінгового розслідування. Особливостями антидемпінгового мита є суб'єктний склад, який може звернутися зі скаргою та ініціювати антидемпінгову процедуру, та суб'єктний склад, до якого воно застосовується, – не лише імпортери, а й експортери, що забезпечує захист національного товаровиробника не лише від іноземних конкурентів, а й від вітчизняних також.

Останнім видом особливого мита, яке є загальноприйнятим засобом захисту торгівлі, є *компенсаційне мито*. На національному рівні питання застосування компенсаційного мита врегульовані Законом України «Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту» (надалі – Закон «Про захист від субсидованого імпорту»). Підставою застосування є ввезення на митну територію України товарів, які є об'єктом субсидованого імпорту, тобто ввозяться імпортером, якого підтримує держава, резидентом якої є імпортер. Для визнання товару об'єктом субсидованого імпорту необхідно встановити, що його ввезення заподіює шкоду або створює загрозу заподіяння шкоди національному товаровиробнику.

Антисубсидійна процедура здійснюється з тих самих підстав, що й антидемпінгова процедура, тобто за скаргою, поданою національним товаровиробником або від його імені. Антисубсидійне розслідування, яке фактично є першим етапом антисубсидійної процедури, полягає у встановленні фактів легітимності чи нелегітимності субсидій (ст. 8 та ст. 9 ЗУ

«Про захист від субсидованого імпорту») та розрахунку суми нелегітимної субсидії (ст. 10 ЗУ «Про захист від субсидованого імпорту»).

Встановлення факту легітимності чи нелегітимності субсидії відіграє важливу роль під час антисубсидиційної процедури. Відповідно до ст. 8 ЗУ «Про захист від субсидованого імпорту» нелегітимними є специфічні для підприємства, галузі промисловості або групи підприємств чи групи галузей промисловості субсидії, які перебувають у межах юрисдикції державного органу, що надає такі субсидії. Субсидія є специфічною (тому й нелегітимною) у разі, якщо державний орган, що надає субсидію, або законодавство, на підставі якого діє цей орган, недвозначно надає доступ до субсидії тільки певним підприємствам, або державний орган, що надає субсидію, або законодавство, на підставі якого діє цей орган, ставить у залежність від об'єктивних критеріїв або умов право на користування субсидією та її сумою.

Відповідно до ст. 13 ЗУ «Про захист від субсидованого імпорту» у процесі розслідування встановлюється наявність і величина шкоди, що заподіюється національному товаровиробнику, в одній із таких форм: істотна шкода чи загроза заподіяння істотної шкоди національному товаровиробнику, істотне перешкоджання створенню або розширенню національного виробництва товару, що є об'єктом розслідування. Питання застосування попереднього та остаточного компенсаційних заходів є аналогічним до антидемпінгових заходів. Законодавець обмежує право комісії припинити антисубсидиційну процедуру або розслідування за умови відкриття скарги у випадку, якщо це суперечить національним інтересам.

Таким чином, компенсаційне мито є особливим видом мита, що застосовується до товарів як захід у відповідь на надання країною імпортером специфічних субсидій суб'єкту господарюванню, що заподіює або може заподіяти шкоду національному товаровиробнику, істотно перешкоджає створенню або розширенню національного виробництва товару, що є об'єктом антисубсидиційного розсліду-

вання. Аналіз сутності антидемпінгового і компенсаційного законодавства беззаперечно вказує на їхню схожість та певну ідентичність у регулюванні.

Вбачається за доцільне умовно розділяти засоби захисту торгівлі на дві групи: засоби захисту торгівлі загального значення як спеціальні заходи (спеціальне мито і квотування) та засоби захисту торгівлі вибіркового значення (антидемпінгове і компенсаційне мито). Підставою для такого розподілу є характер впливу на зовнішньоекономічну діяльність і відносини у цілому, суб'єктний склад ініціаторів розслідування та масштаби результатів застосування таких засобів.

Важливим у контексті застосування засобів захисту торгівлі з метою захисту національного товаровиробника є різниця у підході до розуміння основної функції таких засобів за міжнародним і національним законодавствами. Як уже зазначалося, у світовій спільноті використовується термін «засоби захисту торгівлі», що вказує на захисну функцію. Здавалося б, зважаючи на те, що базисом для розроблення наведених вище Законів України були саме відповідні угоди СОТ, захисна функція повинна бути беззаперечною. Однак для кращого розуміння підходу до розуміння цих засобів слід звернутися до положень ст. 31 ЗУ «Про ЗЕД» і ст.ст. 239, 244 ГКУ, за якими основною функцією засобів захисту торгівлі є каральна функція. Розглянемо цю проблему докладніше.

Відповідно до формулювання ст. 31 ЗУ «Про ЗЕД» антидемпінгове і компенсаційне мито слід сприймати як заходи проти недобросовісної конкуренції. Під недобросовісною конкуренцією у сфері зовнішньоекономічної діяльності розуміють здійснення демпінгового та субсидованого імпорту, а також інші дії, що є недобросовісною конкуренцією відповідно до законів України. Відповідно до Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 7 червня 1996 року [10] такими діями є будь-які дії у конкуренції, що суперечать торговим та іншим чесним звичаям у господарській діяльності, зокрема неправомірне використання репутації суб'єкта господарювання, створення

перешкод суб'єктам господарювання у процесі конкуренції та досягнення неправомірних переваг у конкуренції, а також неправомірне збирання, розголошення і використання комерційної таємниці. Незважаючи на відсутність у ст. 31 ЗУ «Про ЗЕД» мови про спеціальні заходи, законодавець дублює визначення зростаючого імпорту із ЗУ «Про спеціальні заходи» та розкриває порядок оскарження засобів захисту торгівлі.

Вбачається, що законодавець не вважає зростаючий імпорт недобросовісною конкуренцією, адже на протипагу демпінговому і субсидованому імпорту про зростаючий не зазначає. Тому постає питання: чи слід сприймати демпінговий і субсидований імпорт проявом недобросовісної конкуренції у зовнішньоекономічній діяльності?

На нашу думку, таке ототожнення є зайвим. Засоби захисту торгівлі та особливі види мита як результати застосування таких заходів є виключно інструментами державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, спрямованими на відновлення ринкових позицій національного товаровиробника, забезпечення його стабільного розвитку задля відшкодування завданої державі або національному товаровиробнику шкоди або ж відвернення можливої шкоди. Важливим є те, що угоди СОТ, які є обов'язковими для держав – членів СОТ, не ототожнюють поняття засобів захисту торгівлі із заходами проти недобросовісної конкуренції.

Схожу плутанину в понятійному апараті створюють положення ст.ст. 239, 244 ГКУ. Відповідно до абзацу 5 ст. 239 антидемпінгові заходи є різновидом адміністративно-господарських санкцій, які застосовуються до суб'єктів господарювання за порушення ними правил здійснення господарської діяльності. Ще більш недоречним є положення частини 1 ст. 244 ГКУ, відповідно до якої підставою застосування антидемпінгових заходів законодавець визначає санкцію за здійснення окремими учасниками господарських відносин зовнішньоекономічної діяльності, пов'язаної з одержанням незаконної переваги на ринку України. До такого здійснення належать традиційні за-

соби захисту торгівлі, які ототожнюються із заходами проти недобросовісної конкуренції. Недоречним є також положення частини 2 ст. 244 ГКУ, за якою порядок застосування цих заходів із незрозумілих причин, в обхід зазначеним Законам України, відносять до компетенції Кабінету Міністрів України.

Підсумовуючи, хотілося б повторно наголосити, що пріоритетом засобів захисту торгівлі є захисна функція стосовно національних товаровиробників і держави у цілому, але в жодному разі не покарання суб'єктів господарювання.

Висновки і пропозиції. На підставі проведеного дослідження слід зауважити, що засоби захисту торгівлі за змістом і метою застосування мають економічний характер, а тому належать до інструментарію господарського права. Засоби захисту торгівлі, що на національному рівні отримують вираження у формі особливих видів мита, є належно врегульованими в аспекті порядку розслідування, етапів такого розслідування та його результатів. На нашу думку, для забезпечення належного рівня захисту національного виробника слід проаналізувати світові здобутки і тенденції розвитку сфери захисту національних товаровиробників та внести зміни до профільних законів з метою адаптації останніх до сучасних умов і правил гри на міжнародному торговельному ринку. Особливої уваги заслуговує також впорядкування національного законодавства, зокрема зазначених положень Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» та Господарського кодексу України, для уникнення непорозумінь і правильного застосування засобів захисту торгівлі.

Список використаної літератури:

1. Господарський кодекс України № 436-IV від 16.01.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18. – Ст. 144.
2. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України № 959-XII від 16.04.1991 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 29. – Ст. 377.
3. Угода про застосування Статті VI Генеральної угоди з тарифів та торгівлі 1994 р. // Офіційний вісник України. – 2010. – № 84. – Ст. 2989.

4. Угода про субсидії і компенсаційні заходи // Офіційний вісник України. – 2010. – № 84. – Ст. 2989.
5. Угода про захисні заходи // Офіційний вісник України. – 2010. – № 84. – Ст. 2989.
6. Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту : Закон України № 330-XIV від 22.12.1998 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 12. – Ст. 97.
7. Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту : Закон України № 331-XIV від 22.12.1998 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 12–13. – Ст. 80.
8. Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну : Закон України № 332-XIV від 22.12.1998 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 11. – Ст. 78.
9. Митний кодекс України № 92-IV від 11.07.2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 38. – Ст. 288.
10. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України № 236/96-ВР від 07.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 36. – Ст. 164.

Феделеш Э. М. Применение тарифных методов с целью защиты национального товаропроизводителя

Статья посвящена исследованию механизма и цели применения тарифных методов с целью защиты национального товаропроизводителя. Анализируются положения национального законодательства, посвященные средствам защиты торговли, закрепленных в качестве особых видов пошлин. Внимание уделяется особенностям порядка применения специальной, антидемпинговой и компенсационной пошлин. Обращается внимание на недопустимость отождествления средств защиты торговли и мер против недобросовестной конкуренции.

Ключевые слова: защита национального товаропроизводителя, средства защиты торговли, особые виды пошлин, антидемпинговые пошлины, компенсационные пошлины, специальная пошлина.

Fedelesh E. Protection of national producers with the use of tariff methods

The article investigates the mechanism and purpose of tariff methods used to protect national producers. The provisions of the national law dedicated to safeguard measures in trade enshrined as special types of duties are analyzed. Attention is paid to the features of use of special, anti-dumping and countervailing duties. The inadmissibility of identifying safeguard measures in trade as measures against unfair competition is investigated.

Key words: protection of national producers, safeguard measures in trade, special types of duties, anti-dumping duty, countervailing duty, special duty.